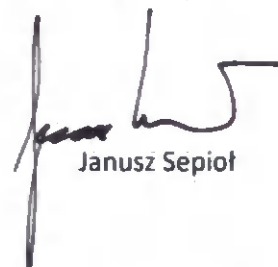

Rada Programowa
Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej

Pani Minister Anna Zalewska
Ministerstwo Edukacji Narodowej
al. J. Ch. Szucha 25
00-918 Warszawa

Szanowna Pani Minister,

Przesyłamy stanowisko Rady Programowej Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej w sprawie planów reformy systemu szkolnego i jej skutków dla samorządu terytorialnego.

Janusz Sepioł

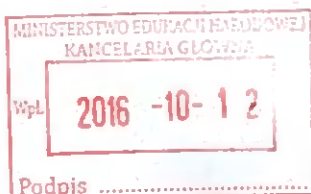
Przewodniczący Rady Programowej FRDL

RPW/56437/2016 P
Data: 2016-10-12

Otrzymują:

1. Pani Premier Beata Szydło, Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
2. Pani Minister Anna Zalewska, Ministerstwo Edukacji Narodowej
3. Pan Poseł Rafał Grubiński, Przewodniczący Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży
4. Pan Senator Kazimierz Wiatr, Przewodniczący Komisji Nauki, Edukacji i Sportu
5. Pan Sławomir Broniarz, Prezes Związku Nauczycielstwa Polskiego
6. Pani Bożena Sokołowska, Przewodnicząca Związku Zawodowego Oświata
7. Pan Ryszard Proksa, Przewodniczący Krajowej Sekcji Oświaty i Wychowania NSZZ "Solidarność"
8. Pan Tomasz Janczyło, Prezes Obywatelskiego Związku Zawodowego Pracowników Oświaty
9. Pan Przewodniczący Grzegorz Schetyna, Platforma Obywatelska RP
10. Pan Przewodniczący Ryszard Petru, Nowoczesna Ryszarda Petru
11. Pan Prezes Władysław Kosiniak-Kamysz, Polskie Stronnictwo Ludowe
12. Pan Prezydent Rafał Dutkiewicz, Prezes Zarządu Unii Metropolii Polskich
13. Pan Burmistrz Wojciech Długoborski, Prezes Unii Miasteczek Polskich
14. Pan Starosta Ludwik Węgrzyn, Prezes Zarządu Związku Powiatów Polskich
15. Pan Prezydent Zygmunt Frankiewicz, Prezes Zarządu Związku Miast Polskich
16. Pan Marek Olszewski, Przewodniczący Związku Gmin Wiejskich RP, Współprzewodniczący Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego
17. Pan Olgierd Geblewicz, Prezes Zarządu Związku Województw RP
18. Redakcja „Gazety Wyborczej”
19. Redakcja „Rzeczpospolitej”
20. Redakcja „Dziennika Gazety Prawnej”
21. Redakcja „Wspólnoty”
22. Polska Agencja Prasowa

**Stanowisko Rady Programowej Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej
w sprawie planów reformy systemu szkolnego i jej skutków dla samorządu terytorialnego**

W związku z zapowiedzią Rządu RP zamiaru przeprowadzenia fundamentalnych zmian systemu edukacyjnego w Polsce Rada Programowa Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej wyraża zdecydowany sprzeciw wobec kierunku, jak i przede wszystkim wobec trybu i formy wprowadzania zmian.

Misją założonej w 1989 roku Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej była i jest praca na rzecz idei samorządności i konsekwentne wspieranie instytucji samorządu terytorialnego.

Nie możemy milczeć, gdy wywoływany jest stan chaosu, ignorowany wysiłek organizacyjny i finansowy samorządów lokalnych i gdy stawia się przed nim zadania praktycznie niewykonalne, a na dodatek szkodliwe dla samorządowych wspólnot. Zapowiadane reformy nie są bowiem jedynie problemem władz samorządowych, ale przede wszystkim uderzają w uczniów, ich rodziców, nauczycieli, a więc wielu członków wspólnoty samorządowej.

Od kilku lat konsekwentnie przygotowywano cały system oświatowy do rozpoczynania przez dzieci sześciolatki nauki w pierwszej klasie szkoły podstawowej. Wszystkie poniesione w tym zakresie przez samorząd nakłady inwestycyjne i organizacyjne zostają zaprzepaszczone. Drastycznie spadnie przez to poziom zaufania społecznego.

To oczywiste, że każda reforma wywołuje wdrożeniowe trudności. Nie chodzi o to, by ich unikać, ale o to, by zmiany miały sens. Niestety, istotą reformy jest skrócenie powszechnej edukacji o charakterze ogólnokształcącym, czyli zanegowanie ważnego osiągnięcia polskiego systemu szkolnego.

Rada Programowa FRDL wyraża przekonanie, że fatalne skutki reformy objawią się ponadto wystąpieniem takich problemów jak:

- 1) Trudniejsza droga do uzyskania miejsca w przedszkolu dla rodziców dzieci trzyletnich.
Wskutek decyzji o powrocie dzieci sześciolatki do przedszkola samorządy stanęły przed trudnym zadaniem pomieszczenia w krótkim czasie w przedszkolach nie trzech, ale czterech roczników dzieci.
- 2) Bardzo trudna sytuacja uczniów (i ich rodziców) ze „skumulowanego rocznika w 2019 r.”
W 2019 r. w liceach, technikach i szkołach branżowych spotkają się absolwenci ostatnich roczników gimnazjalnych i pierwszych roczników nowych, ośmioletnich szkół podstawowych. Do pierwszych klas szkół średnich trafi populacja dwóch roczników. Samorządy będą musiały ten problem rozwiązywać.
- 3) Trudniejsza sytuacja uczniów (i ich rodziców) rozpoczynających naukę w klasie siódmej szkoły podstawowej.
W związku z szybko wprowadzoną zmianą w 2017 r. uczniowie znajdą się w klasie prawdopodobnie bez programów nauczania, podręczników, pomocy naukowych, gdyż nie prowadzono dotychczas żadnych prac przygotowawczych ani żadnych pilotaży tego typu rozwiązania. Uczniowie staną się swego rodzaju „królikami doświadczalnymi” a samorząd będzie musiał zwiększyć wydatki na szkolenie nauczycieli.
- 4) Trudniejszy wybór dalszej drogi kształcenia dla uczniów kończących szkołę podstawową.
Samorząd będzie musiał pomóc uczniom i rodzicom rozbudowując system doradztwa zawodowego.

- 5) Poważnymi zmianami dotknięte będą też osoby, dla których samorząd jest pracodawcą – nauczyciele, zwłaszcza nauczyciele gimnazjów. Do grup nauczycieli szczególnie zagrożonych reformą zaliczyć należy: nauczycieli przyrody, języków obcych, wczesnoszkolnych, wiedzy o kulturze, przedmiotów zawodowych, dyrektorów szkół. Oznacza to zmarnowane środki inwestowane przez lata w ich doskonalenie.

Chaotyczny sposób projektowania zmian, niezdolność ich pomysłodawców do przedstawienia wiarygodnych argumentów za nimi przemawiających oraz niefrasobliwość w szacowaniu ich konsekwencji, jak również brak autentycznego dialogu ze wspólnotami samorządowymi, naruszają reguły racjonalnego, odpowiedzialnego i wiarygodnego działania Państwa, podważając tym samym zaufanie do niego obywateli.

Reforma w takim kształcie będzie oznaczać dla samorządów gigantyczny wysiłek organizacyjny i wielkie, nieplanowane wydatki, i to w momencie, gdy priorytetem winna być możliwie najlepsza absorbcja prorozwojowych środków unijnych przeznaczonych na lata 2014-2020. Zaś dla wspólnot samorządowych oznaczać będzie sytuację niepewności, zagubienia i utraty zaufania do organów samorządu.

Rada Programowa FRDL, ważąc znaczenie zadań oświatowych, które od ponad dwóch dekad samorząd lokalny wykonuje na rzecz swoich społeczności, wzywa Rząd RP do zaniechania tej reformy, a co najmniej do spowolnienia jej karkołomnego tempa, autentycznych i pogłębionych konsultacji konkretnych rozwiązań z samorządami lokalnymi, lepszego jej przygotowania i stworzenia mechanizmu finansowego rekompensującego nieuchronne wydatki samorządów. Nie sposób wymagać od samorządów, by mogły skutecznie przygotować swoje instytucje oświatowe na rok szkolny 2017/2018, kiedy dopiero rozpoczyna się dyskusja nad projektami aktów prawnych wprowadzających reformę, czyli gdy ostateczny jej kształt nie jest jeszcze przesądzony.

Rada Programowa Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej:

Janusz Sepiół - Przewodniczący

Paweł Swianiewicz - Wiceprzewodniczący

Elżbieta Hibner - Sekretarz

Rudolf Borusiewicz

Jerzy Cieślik

Olgierd Dziekoński

Zygmunt Frankiewicz

Anna Giza-Poleszczuk

Grzegorz Gorzelak

Hubert Izdebski

Tadeusz Markowski

Stanisław Mazur

Andrzej Porawski